

Laikraksts iznāk trīs reizes nedēļā: otrdienās, ceturtdienās un sestdienās

UZVARAS CEĻŠ

Redakcija Livānos, Rīgas ielā 33. Tālrunī: redaktoram 41, redakcijai 58. Numurs maksā 10 kapeikas

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes orgāns

№ 125 (1076)

Otrdien, 1957. g. 22. oktobrī

8. gads

Nokārtot saistības ar valsti — katra padomju pilsoņa pirmais uzdevums

Izpildot dzīvē PSKP XX kongresa vēsturiskos lēmumus par visu materiālo un naudas rezervju maksimālu izmantošanu sestās piecades otrā gada plānu izpildei un iesaistoties sacensībā par Oktobra 40. gadadienas cienīgu sagaidīšanu, mūsu rajona darbaļaudis ir guvuši labus panākumus. Tā rajona kolchozu lopkopības produktu valsts sagādes plāns izpildīts pirms termiņa — par trīs mēnešiem agrāk. Gaļas sagādes plāns izpildīts par 102,4 procentiem, piena — par 108,3, olu — par 110,2, vilnas — par 102,7, ādu — par 101 procentu.

Trešā kvartāla iedzīvotāju naudas iemaksu plāns arī pārsniegts: lauksaimniecības nodoklis — par 136,5, celtnu un zemes rentes — par 101,4 procentiem. Šā gada jūlija mēnesī visi rajona kolchoznieki nomaksāja valsts aizņēmuma sumu simtprocentīgi.

Jāpiebilst, ja mēs esam guvuši redzamus panākumus valsts sagādes plāna izpildē kopā pa rajonu, tad to nevar teikt par atsevišķiem kolchoziem un ciemu padomēm. Lielākā daļa kolchozu laikā norēķinās ar valsti, viņi valsts intereses nostāda augstāk par visu un cenšas pirms termiņa nokārtot visas naudas samaksas valstij. Pie šiem kolchoziem pieskaitāms vispirms kolchozs „Draudzīgais maijs” (priekšsēdētājs b. Medusons), „Brīvais zemnieks” (priekšsēdētājs b. Iesalnieks), Oskalna vārdā nosauktais (priekšsēdētājs b. Lejnīks).

Ir mums rajonā arī tādi kolchozi, kuri tikai pēc iespējas vairāk cenšas iegūt valsts aizdevumu un kombinēto lopbarību, bet norēķināties ar valsti aizmirst. Tādiem kolchoziem pieskaitāmi Čapajeva vārdā nosauktais (priekšsēdētājs b. Gaševs), Kaļiņina vārdā nosauktais (priekšsēdētājs b. Gorbačovs), Vorosiļova vārdā nosauktais (priekšsēdētājs b. Agafonovs) un vairāki citi.

Minēto kolchozu priekšsēdētāji nevalstiski izlieto savas naudas līdzekļus. Savas šaurās intereses viņi uzskata par svarīgākām, visus ienākošos naudas līdzekļus izlieto iekšējām saimniecības vajadzībām, bet norēķināšanās ar valsti atliek uz ne-noiektu laiku. Arī pašreiz šie kolchozi parādā valstij lielas sumas.

Šiem vadītājiem derētu atcerēties PSKP CK norādījumus, kurus b. Čruščovs izteica Dienvidu un Ziemeļkau-

kaza lauksaimniecības darbinieku sanāsmē 1957. gada martā, kur viņš norādīja, ka, palielinoties kolchozu naudas ienākumiem, palielinās arī maksājumi valstij nodokļu un apdrošināšanas maksājumu veidā. Līdz ar to valsts kļūst bagātāka.

Ar 1957. gada 1. oktobrī savu darbību finansu plāna izpildē pasliktinājuši arī daži ciemu padomju priekšsēdētāji. Šini skaitā vispirms jāmin Turku ciema padome (priekšsēdētājs b. Polikarpovs), Jersikas (priekšsēdētājs b. Kurpnieks) un Rudzētu ciema padome (priekšsēdētājs b. Sukaruks). Minēto ciemu padomju priekšsēdētāji nekādu izskaidrošanas darbu par savlaicīgu norēķināšanos ar valsti kolchoznieku vidū nav veikuši, bet sēd kabinetos un gaida, kad kolchoznieki atnesīs naudu, bet ja lieta nonāk tik tālu, ka draud finansu plāna neizpildīšana, ciema izpildu komiteja gaida, kad atsūtīs palīgā finansu darbinieku brigādi savākt viņu vietā naudu. Šādas rīcības rezultātā paliek neievāktas lielas lauksaimniecības, pašaplikšanās un apdrošināšanas nodokļu sumas. Priekšsēdētājs b. Polikarpovs neatrod laiku ne tikai lai savāktu nodokļus, bet arī ja naudu viņa vietā savāc finansu darbinieki, nedēļām ilgi nēsā kabatās lielas valsts naudas sumas un nevar atrast laiku, kad naudu varētu nodot Valsts bankā.

Ļoti bezatbildīgi rīkojas spirta fabrikas direktors b. Greile, kurš vēl līdz šim nav spējis atvērt kartupeļu pieņemšanas punktu Kursiešu ciema padomē, kur kolchoznieki varētu nodot kartupeļus, bet pa divām ciema padomēm (Rožupes un Staru) atvērtais ceļojošais pieņemšanas punkts ceļo no vienas ciema padomes uz otru tā, ka nav iespējams to panākt. Tā neorganizētas kartupeļu pieņemšanas rezultātā kolchozniekiem zūd vēlēšanās laikā norēķināties ar valsti kartupeļu piegādē.

Lai eik divaini tas liekas, bet b. Greiles rīcība ir labi zināma rajona izpildu komitejas darbiniekiem, tikai neviens viņu nesauc pie kārtības.

Tuvojas Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadiena. Viena no labākajām dāvanām par godu lielajiem svētkiem būs katra kolchoza un kolchoznieka naudas un naturaliju saistību pirmstermiņa izpilde.

Lauksaimniecības un rūpniecības izstāde — rajona pirmrindas darba demonstrācija

Vakar un aizvakar rajona Kultūras namā notika rajona 6. lauksaimniecības izstāde.

Izstādē ar eksponātiem un stendiem piedalījās visi 25 rajona kolchozi, daudz brigāžu, atsevišķi pirmrindnieki, 8 rūpniecības uzņēmumi un organizācijas, skolas.

Rajona izstādi apmeklēja

ja vairāki tūkstoši rajona kolchoznieku, strādnieku, inteliģences un skolēnu.

Izskatot socialistiskās sacensības rezultātus starp kolchoziem, MTS mehanizatoriem, laukkopības brigādēm, rūpniecības organizācijām, kā arī starp atsevišķiem pirmrindniekiem, lauksaimniecības un rūpniecības izstādes komi-

teja veselu grupu lauksaimniecības un rūpniecības pirmrindnieku apbalvoja ar dāvanām, goda rakstiem un diplomiem.

Mūsu laikraksta šajā un turpmākos numuros publicēsim lauksaimniecības un rūpniecības izstādes dalībnieku, rajona pirmrindnieku darba pieredzi un sasniegumus.

Kolchoznieki un kolchoznieces, MTS un padomju saimniecību darbinieki, lauksaimniecības specialisti! Dosim Dzimtenei vairāk labības, gaļas, piena, kokvilnas, vilnas, lina, biešu, kartupeļu, dārzeņu, augļu un citu lauksaimniecības produktu!

(No PSKP CK Aicinājumiem Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienā)

Staņislavs Smans — labākais lina posminieks rajonā

Viens no labākajiem lina posminiekiem rajonā Staņislavs Smans neatlaidīgā darbā gūst ik gadus augstas lina šķiedras ražas.

Šogad b. Smans posmā bija iesēti 2,4 ha lina „Svetoč”. Galvenais viņa panākumu rezultāts bija rūpīgs un neatlaidīgs darbs.

Lina sējai zemi uzara rudenī, kur priekšaugi bija ilggadīgie zālāji, un plēsumā.

Lai iegūtu augstākas lina šķiedras ražas un tā būtu labākas kvalitātes, b. Smans jau ziemā ar posma ļaudīm savāca pelnus un deva pa 1,5 cent uz ha pirms ecēšanas. Pa-

matmēslojumā agrā pavasarī pirms ecēšanas deva 2,5 cent superfosfata un 2 cent chlorkalija.

Sēja 7. un 8. maijā pa 120 kg sēklas uz hektāra. Tikko lini bija sadīguši, tiem uzbruka zilais lina spradzis. Lai cīnītos pret kaitēkli, deva 15 kg uz ha 12-procentīgā heksachlorāna, kā rezultātā lini tika glābti. Veģetācijas periodā deva virsmēslojumā amonija salpetri 1 cent uz ha trīs reizes ar 10 dienu starplaiku.

Visus iesētos lina novāca ar rokām. Jau otro gadu pēc kārtas b. Smans pielieto jaunu metodi: li-

nus nevis mērcē, bet tīlina, tas viņam labi izdodas. Tīlīnāto lina šķiedru viņš valstij nodod par diviem numuriem augstāku. Šogad viņš no viena hektāra iegūs ap 8—9 centneri šķiedras. Tas ir Staņislava Smans neatlaidīgā darba rezultāts. Protams, tas tiks labi apmaksāts gada beigās.

Mūsu rajona lauksaimniecības izstādē b. Smans par labiem sasniegumiem linkopībā saņēma kā balvu sienas pulksteni un Goda rakstu.

A. Lazdāns, kolchoza „Draudzīgais maijs” agronoms

Ko prasa un ko dod kolchoza «Brīvais zemnieks» A. Muktupāvelas cukurbiešu audzēšanas posms

Cukurbietēm paredzētā 3,4 ha platība tika izraudzīta 1956. gada rudenī, priekšaugi bija vasaras kvieši. Augsne tika uzarta rudenī 20—22 cm dziļi. 1957. gada ziemā laukam izveda 15 tonnas kūstmēslu un 20 tonnas kūdras uz viena hektāra. Izvesto kūdras un kūstmēslus iestrādāja augsnē, pārarot aprīļa pēdējā dekadē. Tad sekoja divreizēja pirmssējas kultivācija. Veicot pēdējo kultivāciju, reizē iestrādāja pamatmēslojumā 2,5 cent superfosfata un 2 cent

chlorkalija uz ha. Cukurbietes apsēja ar sējmašīnu no 8.—10. maijam.

Kad cukurbietes sāka dīgt, tās iridēja. Parādījās otrajām lapiņām, tās vienu reizi izravēja un izretināja laikā no 28. maija līdz 5. jūnijam. Pirmo reizi virsmēslojumā deva 1 centneru amonija salpetra un 1 centneru superfosfata, kā arī 0,5 cent chlorkalija uz viena hektāra. Virsmēslojums iestrādāts, iridējot rindstarpas.

Otrreizēja ravēšana un retināšana izdarīta laikā

no 25. jūnija līdz 1. jūlijam. Otrreizējā virsmēslošanā dots 0,5 cent amonija salpetra uz viena hektāra. Visā cukurbiešu augšanas laikā starprindas iridēšanas četras reizes. Tagad cukurbietes sola labu ražu — 230 cent no viena hektāra.

Biedrenes Muktupāvelas posms kolchozam dod 24.180 rubļu, 46 tonnas skābarības un 46 tonnas grauzījumu. No viena cukurbiešu sējumu hektāra ieņems 7.112 rubļu.

Skolu dzīve

Jaunas pirmsoktobra darba veltes

Izpildot dzīvē partijas un valdības lēmumus par dzīvokļu celtniecības paplašināšanu un vietējo iespēju izmantošanu skolu, internatu un dzīvokļu celtniecībā, aktīvi šajā darbā iesaistījās Rudzētu ciema padome un kolchozs „Padomju Latvija”.

Ar darbaļaužu, kolchoznieku, bērnu vecāku atbalstu šā gada 31. augustā tika nodota ekspluatācijā Rudzētu 7-gadīgā skola.

Kolchoza „Padomju Latvija” pilnsapulces pieņemtais lēmums par septiņgadīgās skolas celtniecību kļuva par īstenību.

Līdz Oktobra revolūcijas gadadienai skola tiks pilnīgi elektrificēta un līdz gada beigām nodos ekspluatācijā trīs dzīvokļus skolotājiem.

Šajās dienās nodeva ekspluatācijā pirmo skolotāju māju pie Rimicānu 7-gadīgās skolas. Daudz pūļu un sava personīgā laika mājas celtniecībā ieguldījis Rimicānu 7-gadīgās skolas direktors b. Zurza. Aktīvi šo pasākumu atbalstīja kolchozu „Uzvara” un „Cīņa” priekšsēdētāji bb. Kokins un Melderis, palīdzot mājas celtniecībā ar kolchoza būvbrigādi un transportu.

Tagad skolotāju dzīvokļu problēma pie Rimicānu 7-gadīgās skolas atrisināta.

Vienā no lielākajām šā gada celtnēm — Daugavas 7-gadīgajā skolā, kur trīs mēneši atpakaļ bija redzami tikai pamati, Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienas priekšvakarā skolas direktora b. Krastiņa vadībā tiek veikti pēdējie celtniecības darbi, lai celtni varētu nodot ekspluatācijā.

Šo kolchozu un ciemu padomju iniciatīvu apspriež arī citi rajona labākie kolchozi. Tā, Vanagu 7-gadīgās skolas celtniecības jautājumu jau iesākuši risināt kolchozā

„1. Maijs” (priekšsēdētājs b. Bernāns).

Arī daudzas citas rajona skolas, kā, piemēram, Sīļu 7-gadīgā skola un Pēternieku 7-gadīgā skola izteikušas vēlēšanos izmantot Daugavas un Rudzētu 7-gadīgās skolas celtniecības pieredzi. Atliek tikai novēlēt, lai šī iniciatīva neapsīktu.

Skolas šogad ievērojami labāk apgādātas ar kurināmo. Skolu direktoriem jāpadomā par to, lai arī visus rajona skolotājus apgādātu ar malku.

Sagaidot Oktobra revolūcijas 40. gadadienu, daudz interesantu pasākumu veic arī Līvānu II vidusskola. Pašu spēkiem skola radioficēta, kur daudz pūļu pielicis fizikas skolotājs Edelšteins. Skolā nodibināts arī radiopulciņš, kur skolēni varēs iemācīties montēt vienkāršus radioiztvērtējus. Skolā matemātikas skolotāja Andrejeva vadībā iekārtota fotolaboratorija, kur skolēni iegūs daudz vērtīgu iemaņu. Izņemot dažādu organizāciju, šefu palīdzību, skolas fizikas kabinets un rokdarbu darbnīca papildinājusies ar daudziem mācību un uzskates līdzekļiem.

Daudz interesantu pasākumu veic Sutru 7-gadīgās skolas direktors b. Bacāns. Ar Vorošilova vārdā nosauktā kolchoza palīdzību jau iesākts skolas elektrifikācijas darbs. Skola tuvākajā laikā no kolchoza saņems pusotnā tonnīgo automašīnu.

Arī pārējās rajona skolas var daudz mācīties no šo skolu pieredzes, jāizraisa tikai skolu direktoriem vairāk iniciatīvas un pašierosmes, šie pasākumi jāatbalsta skolotājiem, lai Lielo Oktobri varētu sagaidīt ar jaunām darbā uzvarām.

A. Lustiks,
rajona Tautas izglītības nodaļas vadītājs

Lasītāju konference par M. Gorkija romanu „Māte”

Nesen Rudzētu ciema Vidu bibliotēka (vadītāja b. Brivece) rīkoja lasītāju konferenci par Gorkija romanu „Māte”. Pašreiz šī grāmata tvertā temā ir aktuāla, jo tuvojas Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadiena un tauta vēl un vēlreiz pārstaigā seno cīņu tekas. Izcilais krievu rakstnieks Maksims Gorkijs savā romanā „Māte” aizved mūs dienās pirms liesmainā 1905. gada nelielā krievu pilsetiņā Sormovā pie Volgas. Rakstnieks savā darbā „Mā-

te” parāda mums, kā aug un pārveidojas cilvēka apziņa, ka proletariats ir izaudzis jau tik tālu, ka tas iziet cīņā par savām tiesībām.

Konference noritēja dzīvi un interesanti. Labi savas temas bija sagatavojuši referenti: A. Brūvere, Z. Graudīņa, A. Līcīte un A. Lazdāne. Konferencē gaitā izvirzījās vairāki jautājumi, uz kuriem noslēgumā tika dotas atbildes.

A. Klauža

Grāmatu mēnesis par godu Oktobrim

Iegādājieties grāmatas par Lielo Oktobra socialistisko revolūciju

Kaimiņš, J. **Latviešu strēlnieki cīņā par Lielās Oktobra revolūcijas uzvaru.** Cena Rbl. 8.

Šajā darbā parādīta latviešu strēlnieku pulku vēsture, sākot no 1915. g., kad pulkus nodibināja, un beidzot ar 1918. g. februāri, kad strēlnieku pulki pāriet Padomju Krievijas teritorijā.

Autors parāda, kā strēlnieku pulki Latvijas Komunistiskās partijas neatlaidīgā darba rezultātā pakāpeniski kļūst par pirmajiem revolucionāriem boļševistiskiem pulkiem, kā latviešu strēlnieku pulki palīdz Latvijas strādniekiem un zemniekiem 1917. g. oktobrī nodibināt un nostiprināt Padomju varu neokupētājā Latvijas teritorijā, kā latviešu strēlnieku pulki kā organizēti un disciplinēti spēki dodas cīņā pret kontrrevolucionāro ģenerāļu armijām Krievijas pilsoņu kara frontēs.

Antonovs-Ovsejenko, V. **Revolūcijas dienās.** Cena Rbl. 5,20.

V. Antonovs — Ovsejenko — Oktobra revolūcijas dalībnieks — šai grāmata apraksta revolūcijas gatavošanas darbu un pašu norisi Petrogradā. Grāmata sevišķi vērtīgu padara tas, ka autors kā aculiecinieks apraksta dažu spilgtu momentu Oktobra revolūcijas norisē.

Grāmata domāta plašam lasītāju aprindām.

Dzerve, P. **Pēteris Stučka.** Cena Rbl. 1,50.

P. Dzerve apraksta izcilā latviešu revolucionāra-boļševika dzīvi un darbu. Autors savā grāmata parādījis P. Stučkas darbību visos dzīves posmos.

Steinbergs, V. **Latvijas dar-**

baļaudis cīņā par Padomju varu. Cena Rbl. 5,90.

Autors savā darbā aptver Latvijas Sociāldemokratijas vēsturi no 1917. gada marta līdz 1918. gada februārim. Viņš parāda, kā partijas vadībā darbaļaudis cīnās par padomju varu un tās iekarojumu nostiprināšanu. Parādīta arī XII armijas un latviešu strēlnieku pulku lielā revolucionārā nozīme.

Grāmata domāta plašam lasītāju masām, lai tās iepazīstinātu ar šo ļoti svarīgo, bet līdz šim maz apgaismoto Latvijas vēstures posmu.

Kļava, G. Millers, V., Stumbina, E. **Padomju varas konstitucionālie akti Latvijā (1917.—1957.).** Cena Rbl. 5,00.

Krājums „Padomju varas konstitucionālie akti Latvijā” izdots, sagaidot Oktobra revolūcijas 40. gadadienu. Tajā apkopoti svarīgākie padomju varas konstitucionālās likumdošanas dokumenti par laika posmu no 1917. g. līdz 1957. g. jūnijam.

Grāmata domāta juridiskajiem darbiniekiem, konstitūcijas un vēstures mācību priekšmetu pasniedzējiem, mācību iestāžu audzēkņiem un plašākām inteliģences aprindām, kas interesējas par valsts tiesiskiem jautājumiem Latvijas PSR.

Zinovjevs, V. **Padomju tiesu pilsoņu tiesību sardzē.** Cena Rbl. 0,90

Balstoties uz bagātīgu faktu materiālu no tiesu prakses, brošūras autors parāda, kā padomju tiesa garantē likumos paredzētās pilsoņu tiesības, kā cīnās pret padomju likumu pārkāpējiem.

Mums raksta

Kāpēc veikalā nepieved maizi?

Padomju valstī ir visas iespējas apgādāt iedzīvotājus ar produktiem un cita veida precēm, kas ikdienas dzīvē nepieciešamas. Sevišķi tas sakāms par maizi, jo mūsu valstī ražotais maizes daudzums nodrošina visu iedzīvotāju apgādi. Bet tomēr mūsu rajonā ir daži tādi iestāžu vadītāji, kas par iedzīvotāju apgādi ar maizi maz rūpējas, vai arī negrib izmantot šīs iespējas.

Tā tas ir Rudzētu ciema veikalā. Maizi šeit nepieved. Tāpēc ciema iedzīvotāji, kam nav iespējas pašiem mājās maizi izcept, ir spiesti kavēt darbu un braukt uz Līvāniem vai arī staigāt apkārt un meklēt, kas brauktu uz Līvāniem un to atvestu. Pie tam šeit taču ir slimnīca, ambulance, pasts, septiņgadīgā un vidusskola. Maizes nopirkšana šo iestāžu darbiniekiem ir vesela problēma.

Iestāžu vadītājiem, kuri atbildīgi par šā jautājuma nokārtošanu, jāņem vērā arī tas, ka cilvēka darbs ir atkarīgs no tā dzīves apstākļiem. Ja iedzīvotāji būs labi ar visu apgādāti, to darba ražība palielināsies.

E. Vesele

Izmaksā laimestus uz Valsts 3% aizņēmuma obligācijām

Šā gada 30. septembrī, Maskavā, notika Valsts 3% aizņēmuma 59. laimestu pamatizloze un 10. papildizloze. Daudzi Valsts 3% aizņēmuma obligāciju turētāji šajās izlozēs ir laimējuši ievērojamas sumas.

Šajās dienās Līvānu rajona Centrālā krājkasē tika uzrādītas 3% aizņēmuma obligācijas, kuras laimējušas sekojošas sumas: viens laimests 5.000 rubļu apmērā, 2 laimesti pa 1000 rubļu un daudz laimestu 400 rubļu vērtībā. Kopā izmaksāts laimestu vairāk kā par 13.000 rubļu.

Lielākā daļa no laimējušajām obligācijām laimējušas 10. papildizlozē.

Par Valsts 3% aizņēmumu katru gadu notiek sešas pamatizlozes un viena papildizloze.

Pamatizlozēs piedalās visas obligācijas neatkarīgi no to iegādāšanās laika. Papildizlozēs piedalās tikai tās obligācijas, kuras nopirkas deviņus mēnešus pirms papildizlozes dienas.

Līdz 1957. gada 31. decembrim Valsts 3% aizņēmuma obligācijas pārdod ar talonu Nr. 11, kurš dod tiesības saņemt laimestus 1958. gada papildizlozē. Tajā izlozēs laimestus no 400 līdz 100.000 rubļiem, un tā notiks 1958. gada 30. septembrī.

Valsts 3% aizņēmuma obligācijas brīvi pārdod un pērk krājkasēs.

Pilsoņi, izmantojiet šo izdevīgo brīvo naudas līdzekļu glabāšanas veidu, iegādājieties Valsts 3% aizņēmuma obligācijas!

E. Goba,
Līvānu Centrālās krājkasē vadītājs

Redaktora v. t.: M. Ivanova

Oktobra revolūcijas trieciēnpulki

(Saruna ar bijušo latviešu divīzijas politiskās daļas priekšnieku republikas komunalās un vietējās saimniecības ministru R. Kīei)

Nostiprinājuši padomju varu Latvijā, latviešu strēlnieki, sekojot V. I. Leņina aicinājumam, devās cīņā pret kontrrevolūciju. Pēc Tautas Komisarū Padomes rīkojuma 4. decembrī Iskolastrels nosūtīja uz Petrogradu sesto Tukuma pulku. Apmēram tajā pašā laikā tika saņemts V. I. Leņina aicinājums sūtīt uz Petrogradu speciālu latviešu strēlnieku bataljonu valdības apsargāšanai Smolnijā un cīņai pret kontrrevolūciju. Bataljonu sastādīja, izraugot no katra latviešu pulka 40 labākos strēlniekus un vienu virsnieku. Petrogradā latviešu strēlnieki modri stāvēja revolucionārās kārtības sardzē, palīdzēja likvidēt daudzus kontrrevolucionārus — kadetu, eseru un anarchistu perēkļus.

1918. gada martā, kad Padomju valdība pārcēlās no Petrogradas uz Maskavu, eseri bija notēmuši uzspriecināt vilcienu. Višoras stacijā sazvērnieki ar garu preču vil-

cienu aizsprostoja valdības vilcienam ceļu. Latviešu strēlnieki ātri ieņēma visas preču vilciena bremžu platformas, atbrūvoja sazvērniekus un atbrīvoja ceļu.

Kad Padomju valdība ieradās Maskavā, Kremļa apsardzība tika uzticēta latviešu strēlniekiem.

Latviešu strēlnieku brālīgo savienību ar krievu karavīriem un proletariatu aplicināja arī cīņa pret kontrrevolūciju pilsoņu kara frontēs. 1918. gada 15. februārī Iskolastrela paplašinātais plenums kopīgi ar Latvijas Sociāldemokratijas latviešu pulku organizācijas komiteju vienbalsīgi nolēma: „Gadījumā, ja Latvija tiks okupēta, latviešu strēlniekiem nav jānoliek ieroči un nav jāpadodas vācu militarisma gūstā. Tiem jāpievienojas Krievijas proletāriskai armijai.” Šo aicinājumu kvēli atbalstīja visos pulkos un apakšvienībās.

Pēc dažām dienām sākās vācu karaspēka uzbrukums.

Latviešu strēlnieki visi kā viens devās cīņā pret iebrucējiem. Plecu pie pleca ar saviem krievu biedriem viņi aizstāvēja katru Padomju zemes pēdu. Taču ienaidnieka pārspēks piespieda viņus pakāpeniski atkāpties uz Padomju Krievijas teritoriju. Kopā ar sarkanarmiešiem latviešu strēlnieki deva spēcīgu pretsparu vācu karaspēkam pie Pleskavas un Narvas, neļaujot tam virzīties uz Petrogradu.

Sekojošot partijas aicinājumam, visi latviešu strēlnieku pulki iekļāvās Sarkanajā Armijā. 1918. gada 26. martā Iskolastrels aicināja strēlniekus arī turpmāk stingri turēt savās rokās proletariata sarkanā cīņas karogu; aicināja „visus strēlniekus, kā tos, kuri iestāties jaunajā Krievijas Padomju Republikas armijā, tā arī tos, kuri iesaistīsies jauncelsmes darbā, vēlēt visus spēkus, lai veicinātu proletariskās revolūcijas un komunisma uzvaru”.

Padomju valdība atzina, ka Sarkanajā Armijā latviešu strēlnieku pulki jāsaģlabā kā patstāvīgas karaspēka vienības. Latviešu strēlnieki likvi-

dēja kontrrevolucionāro sacelšanos Jaroslavļā, sagrāva eseru dumpi Maskavā. Daudzās pilsoņu kara frontēs — Aizvolgas, Donas un Ukrainas plašajās stepēs, Uralu kalnos un Rietumsibīrijas līdzenumos, pie Orlas un Kromiem, Kachovkas plaedarmā un pie Perekopa — visur latviešu strēlnieki grāva baltgvardu un interventu karapūļus. No latviešu strēlnieku vidus izauga tādi izcili karavadoņi kā Fabriciuss, Vācietis, Eidemanis, Alksnis un daudzi citi. 1920. gada 18. janvārī „Izvestija VCIK” rakstīja: „Latviešu strēlnieki gan pirms tagadējās strādnieku un zemnieku armijas izveidošanās, gan varonīgās Sarkanās Armijas rindās ar savu vīrišķību un varoņdarbiem izpelnījušies krievu strādnieku šķiras un pasaulles proletariata pateicību. Viņi ir bezbailīgākie starp bezbailīgajiem, uzticīgākie starp uzticīgajiem, drošsirdīgākie starp drošsirdīgajiem!”

Sagaidot Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienu, nevar neatcerēties latviešu tautas slaveno dēlu nemirstīgos varoņdarbus.